

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhelyi városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

A politikai helyzet.

Szomorú, sivár képe van manapság a magyar parlamentnek. Fékvesztetten tompol ott a legvadabb obstrukció s a bosszuvágy és személyes gyűlölködés nap után olyan jeleneteket hoz felszínre, miktől utálattal fordul el minden jobb érzésű ember. Nagyon kevés vigasztalásunkra szolgálhat az, hogy még messze állunk a bécsi parlamenttől, mert hála isten, nálunk még nem pofozódtak s nem czipelték ki rendőrök a rakonezátlanokó honatyákat, de az már bizonyos, hogy a mi törvényhozó testületünk is régen átlépte a jó izlés és a parlamenti tisztesség határait s a mik ott manapság folynak, legkevésbé sem alkalmasok arra, hogy a publikum valami nagy tisztelettel viseltessék e magas testület iránt.

Bármily hazafias színben akarja is az a 20—30 képviselő az ő obstrukciós törekvéseit feltüntetni, kitűnik az mégis, hogy az egész szóharcz csak bosszu a mult választásokért. Meg kell bénítani a parlament működését s meg kell vonni a kormánytól az eszközöket, hogy alkotmányosan kormányozhasson s ha aztán a kormány még sem engedi, hogy 20—30 megbomlott elméjű ember kedvéért az államgépezet megálljon, ez bőségesen elég leend a kormány vád alá helyezésére.

Nem kell tehát engedni, hogy sem a költségvetés, sem az indemnitás, sem az

ujonez-állítási törvény tanácskozás alá kerüljön s akkor ama 2 tuczat hazafi meggyőződése szerint a jövő évtől kezdve sem adót szedni, sem hivatalnokokat fizetni, sem katonát állítani, sem semmi állami funkciót teljesíteni nem szabad.

S minő kedves paradicsomi állapotok lesznek ebből? Ha nincs bevétel, nincs fizetés s ha az állami alkalmazottakat nem fizetik, azok nem működnek. Szabad lesz lopni, ölni, gyújtani, mert a közbiztonsági közegek alkotmányosan nem működhetnek s minden ember úgy szerez magának igazságot, a miképen tud. A kinek erősebb ökle lesz, elveszi a gyengébbtől a miye van s nem lesz forum, hogy ez magának törvényes elégtételt szerezhessen, mert hát tényleg csakugyan úgy van, hogy költségvetés nélkül vagy ennek híján meghatalmazás nélkül a kormány semmit sem vihet és semmi kiadást sem teljesíthet s ha pedig pénz nincs, az államgépezet megáll.

Hát ezt a gyönyörűséges állapotot szeretné az ellenzéki pártok egy kis töredéke előidézni s ezért folyik az az ocsmány szóharcz már hetek óta és úgy látszik az olyan, mint az árvíz, minél tovább halad, annál piszkosabb.

Kezdetben csak a keserves panaszok s örökösen egyforma vádak járták, az utóbbi napokban az izzó gyűlölet oly becsületsértő kifejezésekkel illette a kor-

mány elnökét, hogy azok még a hirhedt bécsi Wolfnak is dicséretére váltak volna. És ez nem csak tiszteségtelen dolog, hanem egyenesen gyávaaság is, mert hát csak gyáva sérthet olyan embert, kiről tudja, hogy annak parlamenti sértésekért elégtételt kérni nem lehet, nem szabad — hisz egy miniszterelnök, ki egy egész ország érdekeit képviseli, egy néhány nevetlen ember sértegetése miatt nem dobhatja oda magát egy csomó párba esélyeinek.

A dolgon tehát másképen kell segíteni. Annak a nagy többségnek kell a kormány körül szorosabban tömörülni s megvédeni a személyi inzultusok ellen. Vissza kell bármily módon az obstrukciós hazafiakat szorítani a tisztesség korláta közé. S ha ezt meg tudják tenni, a magyar nemzet csak hálás lesz érte.

O.

A székelly keresk. és iparkamara évkönyve.

(Folytatás.)

Ezek után az alábbiakban ide iktatjuk Háromszékvármegye gazdasági bizottságának 1897. évi munkásságáról Pótsa József val. b. t. tanácsos ur ő nagyméltóságától, mint a bizottság elnökétől vett jelentést, amint következik:

„Háromszékvármegye gazdasági bizottsága, ha-

TÁRGZA.

Vasuti utazás kellemességei.

Felolvasta a M. E. nov. 6-iki fillérestélyén ifj. Czimbalmos Ferencz.

Nagyon tisztelt hölgyeim és uraim!

Tizenkét éven keresztül e díszes teremben tartott fillérestélyek majdnem mindenikét végig hallgattam s csodák-csodája, a felolvasók közül még csak egyetlen egyre sem emlékszem, hogy mit olvasott volna fel, s ez onnan van, mert nem ügyeltem oda. A felolvasást mindig olyannak tartottam, melylyel lecsendesítik, mint az estély első műsor-számával, az érkező közönséget s egyuttal meg is törik véle a működő tagok részére az utat, bár ez alkalommal az ut már egy szavaltat által megtörtént: abban a biztos öntudatban, hogy engem is csak úgy fognak megfigyelni, mint én figyeltem meg a felolvasókat, bátran fogok felolvasásomhoz, mert ha nem is mondok okos dolgot, úgy sem figyelnek ide, hát észre sem veszik.

Okos dolgot csak okos embertől várhatnak, már pedig hogy én nem vagyok az, abból is kitűnik, hogy e szerepre vállalkoztam. Na, de hamár vállalkoztam, tekintve azt, hogy mint mesterember vállalatimait kötelek vagyok elvégezni, elvégzem ezt is, csak azt sajnálom nagyon, hogy e vállalatomnál sem előre, sem utólagosan nem lehet valami nagy anyagi javakra kilátásom.

A jutalom azonban megvan, mert nevem meg fogom látni nyomtatásban.

Egy dologtól azonban nagyon félek és ez az: az eddig szokásos felolvasások alatt rendesen a mamák és papák egy része csendesesen elszenderedett s csak arra ébredt fel, hogy hatalmasan tapsolják a felolvasót, persze talán nem mindig a felolvasásért, hanem inkább azért, hogy hála isten elvégezte. — Én úgy érzem, hogy ez most megfordítva lesz s míg a közönség csendesesen diskurálgat, egyszerre itt a felolvasó asztal mellett elalszom én. Az Isten szerelmére, ha megtörténne kérem, ne tessék felköltöni, mert ki tudja milyen gyönyörű álmomat zavarnák meg.

De hát tulajdonképen át is térhetnék én már a tárgyra, mert bevezetésem már is elég hosszúra nyúlt s szinte úgy járok vele, mint az a tiszteletré méltó elődöm, kit megbíztak, hogy írjon egy 8 papírszeletre terjedő felolvasást s ő a bevezetést oly hosszúra nyújtotta, hogy az egész felolvasása állott 7 oldal bevezetésből és egy oldal a tárgy és befejezésből.

Nos tehát, most kezdem, kérem szives figyelmüket.

Mint amolyan mesterember, ki megrendeléseimet az ország minden részében magam szedem össze, igen sokat utazom s ezt látva egyik jó ismerősem, a minap azt mondja nekem, hogyha neki sok pénze volna, egyebet se tenne, mint utaznék vasuton.

Hm! Szép dolog biz ez, s hogy milyen testi

és lelki gyönyörűség az a vasuti utazás, annak illusztrálására elmondok e helyen egy utazásomat azoknak épülésére, kik még most is úgy vannak meggyőződve, hogy a vasuti utazás a gyönyörűségek közé tartozik.

Jerünk a pénztárhoz.

— Kérek egy jegyet.

— Hová?

— Kolozsvárig.

— Már ma nagyon sokan mennek Kolozsvárra; ama terjedelmes család is ott a szegletben Kolozsvárra tart. — Köszönöm a tudósítást, majd szerezek magamnak szórakozást.

Közelebb mentem a terjedelmes familiához. Valóságos hadsereg. Egy papa, kit Péternek hívtak s a ki semmit sem tett helyesen. Egy mama, a ki mindenkinek rendelkezett; két leány és egy kis fiu, a kit mindenki dédelgetett. Egy szolgáló, egy láda, 17 darab skatulya, 5 nagykendő, 2 koffer, egy üveg tej, egy napernyő, két esernyő. Na, azt is megveri az Isten, a ki ezekkel kerül egy helyre.

Csengetik: Kolozsvár felé tessék beszállani, vonat a második vágányon; a familia megindul s vágat helyet foglalni... Én is be akarok szállani egy II-od osztályu kocsiába. — Kérem, kérem, az női szakasz — kiált a kalauz — ide tessék. Beugrom, mehet! s mikor körülnézek, akkor lárom, hogy rajtam kívül nincs más a kocsiában, csak a — familia. Alig-alig tudtam elhelyezkedni.

— Kérem, a kalapom van abban — mondá a mama — mikor egy skatulyát leszállítva az ülésről, helyet foglaltam. — Tegyük a polezra, mondám.

sonlólag az előző évekhez, a lefolyt évben is kiváló buzgalommal munkálkodott mezőgazdaságunk fejlesztésén.

Bár működési köre, szervezeti és ügyviteli szabályaiban, valamint az 1894. XII. t.-ez. vonatkozó szakaszaiban annyira meg van határolva, hogy feltűnő változatosságot nem mutathat fel, mégis teljes megnyugvással jelenthetem, miszerint az 1897-ik évre megállapított munkaprogramm szinte minden pontjában meg lett valósítva s annak keretén belül, a gazdasági bizottság munkakörét jóval meghaladó sokoldalú munkásságot fejtett ki, a mit viszonyaink indokolták tettek, mert törvényhatóságunk területén gazdasági egyesület nincsen s így annak teendői bizottságunk munkakörébe estek, s azt programjába felvéve, törekedett is annak mindenben megfelelni.

Állításom igazolásul az alábbiakban sorolom fel azon főbb munkaágazatokat, melyek bizottságunk tevékenységét jelentékenyebben igénybe vették:

Évfolyamán iktatóra érkezett 312 ügydarab, melyek részben ülésen, részben ülésen kívül, kétannyinál több kiadvánnyal lettek ellátva.

Tartott négy rendes évnegyedi, nyolcz albizottsági ülést.

Üléseken tárgyalva lettek a bizottság rendes ügyei, intézményeire vonatkozó jelentések s azok fejlesztése érdekében teendő intézkedések. Tanácskozás tárgyává tették a nagyméltósági földmivelségi m. kir. miniszter urnak a bizottsághoz intézett leiratai, valamint a törvényhatóságtól a vármegye alispánja s különböző hatóságoktól véleményezés végett áttett ügyek.

Megtartotta március hó 16-án Uzonban a szokásos tenyész-bikavásárt, melyre összesen felhajtottak 101 drb bikát. Ez alkalommal bikavásárlás céljára szegény községeknek törlesztésre kamatmentes kölcsönt nyújtott. Kérelmezők részére vásárolt tenyészbikákat idegen törvényhatóság jóhírű tenyészeiből. A tenyész apaállatok őszi vizsgálatát kieszközte.

A nagyméltósági földmivelségi miniszter ur segélyével létesített és fentartott Kálnok község határára egy csikólegelőt, melyen mérsékelt díjért 52 darab csikó volt elhelyezve a legeltetési időny alatt.

A törvényhatóság területére, esetleg az Olt folyó mentén szomszéd törvényhatóságokra is kiterjedő haltenyésztő társulat alakítását kezdeményezte.

A vadállomány kiméltése és szaporítása érdekében, a vadászat okszerűbb gyakorlása céljából, vadászati törvényhatósági szabályrendelet tervezetet készített.

A földmivelségi miniszter ur ó nagyméltósága kezdeményezésére beállított Léczfalván egy államilag segélyezett mintagazdaságot; továbbá segélyezte a bizottsággal szerződéses viszonyban a vármegye négy különböző pontján levő mintagazdaságot.

Baróthon és Kovásznán állatkiállításal egybekötött állatdíjazást tartott, melyeken ki volt állítva 154 drb ló, 99 drb szarvasmarha, összesen 253 drb

állat. Díjakra szétosztott 800 korona, mint a nmlgu földmivelségi miniszter ur által adományozott állami-díjak és számos díesérő oklevél.

Vetőmagvakat közvetített, ugyiszintén — kérelmezők részére — állandó munkásokat szerződtetett.

Az állami ménesekből a helyi ménteleposztály részére történt ménkiosztáshoz egy tagját kiküldötte. A kulturmérnöki munkálatokhoz könnyebb hozzájuthatás végett a vármegyei vízmester évi fizetésének, valamint az egyesek által hordozandó esedékes napidíjainak felerészét a bizottság pénztárából fedezte.

A bizottság pályázatára beérkezett pályamunkákat megbírált s az esetleg kiadandót kiadja.

Cseléd-jutalmazást tartott, melyen a jó erkölcsű, egy helyen több ideig szolgálatban álló cselédeket pénzjutalomban részesítette.

Cselédjutalmakra 200 korona adatott ki.

Szükség szerint a magas kormányhoz feliratokat intézett, melyek közül különösen felemlítendő a katonai lövésárok szabályozása és az olesó marhasónak darabokban leendő árusítása tárgyában tett felterjesztések, melyek mindenikében a gazdaközönység által súlyosan érzett hiány orvoslása czéloztatott.

A kamara kerületébe tartozó többi három vármegye gazdasági ügyeinek előbbvitelére vonatkozó akezióról, sajnos, ezuttal sem közölhetünk semmit, mert ezeknek gazdabizottságuk nem lévén, a gazdasági egyesületek is csak névleg léteznek, működésük néhány gyűlés megtartására, esetleg egy-két állatdíjazás, vagy mint az Udvarhely megyeinél egy bikavásár rendezésére szorítkozik s ezekről sem küldenek értesítést. Szóval, daczára a válságos gazdasági viszonyoknak, a gazdaközönység lethargikus álomba merült s még a módját sem keresi a bajokból való kibontakozásnak.

Az algyógyi m. kir. állami gróf Kun Kocsárd székely földmives iskola E. M. K. E. alapításra vonatkozólag, Gáspár József iskolai igazgató-jelentése folytán, a következőket közölhetjük:

„Iskolánknál 1897. évben működött: 1 igazgató, 2 segéd tanító, 1 gazdasági szaktanító (szolgálat tételre beosztva), ki az év folyamán a baróthi polgári iskolához helyeztetett át, 3 ösztöndíjas gazdasági segéd, 1 ösztöndíjas néptanító és 1 kertész tanító, összesen 9 tanuló. A tanulók létszáma volt: az I-ső éves tanfolyamon 17, a II-od éves tanfolyamon 9, összesen 26. Elbocsátási bizonyítványt nyert a II-od éves tanfolyamon 8 tanuló, egy II-od éves tanuló évközben elhalt.

A múlt évben elbocsátási bizonyítványt nyert tanulók mind el vannak helyezve. A tanulók iránt a kereslet ez évben is oly nagy volt, hogy többek kívánatainak eleget tenni nem tudtunk.

Az iskolánknál végzett tanulók részint erdélyi részi birtokosok által fogadtattak fel, részint királyhágón tuli birtokosok által. A királyhágón tuli birtokosok az iskolánknál végzett székely tanulókat annyira megkedvelték, hogy ez évben tanulóért többen fordultak hozzánk.

Iskolánknál az üresedésben levő ösztöndíjas helyek ez évben sem voltak betölthetők, mivel kellő számú jelentkező nem volt. Nagy örömmel jelenthetem, hogy az 1897/8. tanévre már annyian jelentkeztek, hogy a kérelmezők nagy részét vissza kellett utasítani.

Ezen örvendetes jelenséget annak lehet tulajdonítani, hogy nemcsak kiszolgált katonák vétettek fel, hanem fiatalabbak is. Az „E. M. K. E.” igazgató választmánya a szabályzatban foglalt emekivánalmat elejtette. De másfelől annak is lehet tulajdonítani, hogy a székely nép iskolánkat jobban megismerve gyerekeit szívesen küldik ide, sőt az egyes vármegyékben e tekintetben bizonyos versengés van.

A tanulók ez évben is nagy szorgalmat fejtettek ki, s habár nagyon kevés előképzettség kívánatik, mégis a II-od év végén nagy előhaladást tettek, s mint gazdák vagy munkafelügyelők a kívánalmaknak teljesen megfelelnek.

A mezőgazdasági ismeretek fejlesztésére a nagyméltósági földmivelségi m. kir. miniszter ur ez év augusztus hó folyamán ismét rendezett gazdasági tanfolyamot. A tanfolyamon részt vett 27 néptanító, kik kiváló szorgalmat tanusítottak. Hivatva lesznek az ismétlő iskolák vezetésére.

A nagyméltósági miniszter ur ezenkívül intézkedett, hogy téli előadások tartassanak a vidéken.

A földmives iskola tanszemélyzete 1898. év folyamán január és február hónapokban, e célból, Hunyadmegye területén többrendbeli kirándulást tesz. Ezen magas rendelkezés mindenestre nagyon kedvező, mert ezáltal a nép megismeri a helyes és okszerű gazdálkodás módját.

Az iskola 1897. évi költségvetése 22300 forint volt, az előirányzott jövedelem 20500 frt.

A gazdasági üzletről és termsé eredményről közlésünk igen kedvezőtlen. Iskolánkat nemcsak a kedvezőtlen idő sújtotta, hanem a birtok java részét, melyen a tulajdonképeni gazdálkodás folyik, a Maros folyó teljesen elöntötte és a termés jó részét tönkre tette, ezen okból az előirányzott jövedelem előállítható nem volt.

Állattenyésztésünk minden tekintetben kedvezőnek mondható. Szarvasmarha tenyésztésünkkel nagy lépésekben közeledünk a kitűzött cél felé. Magyarfajta tenyésztésünkben 35 liter évi átlag tejmenyiséget értünk el, mely eredményt szándékunk van fokozni. Ezáltal bebizonyítjuk azt, hogy a magyar fajtából is lehet, tenyésztés által, jó tejelő állatot előállítani.

Sertésenyésztésünkkel nagy jövedelmet értünk el, ugy annyira, hogy az ez évi süldők iránt igen nagy volt a kereslet, s mint kitűnő tenyész-állatok mindenütt dícsérték.

A napszám viszonyok részint a kedvezőtlen időjárás miatt, mivel nagy munka torlódás volt; részint a Maros-híd építése miatt igen kedvezőtlenek voltak. Jóval magasabb munkabért fizettünk, mint a megelőző években.

(Folyt. köv.)

CSARNOK

Jámor Están egyházi levele a szerkesztőhöz.

— 136 —

Téns Szerkesztő Ur!

Az ország úgy vagyon az veres tollas honapákkal, miként én vagyok az én drága Petronellámmal. Ha én példának okáért aszt mondom, hogy jó vóna az Binda tehenünknek egy küsnég jobb intencziót adni, hogy az es több tejet adományozhasson mő nekünk, met mivelhogy az tehenek is tudnak háládatosok lenni, ő mán ezen mindnyá méregbe jó s nem a tehenről meg a tejről beszél, hanem engem szid, mint az bokrot és saját külön szótárából olyan szöket hanyigál felém, mit más jó keresztény ki se tudna tanálni. Egy szóval az én kellemetes Petronellám mindéig méregben vagyon és sohasem lehet tudni, hogy miét haragszik. Nohát úgy vagyonuk az ellenzéki honapákkal es. Akár mit tegyen es a téns gubernium, csak harag és szidás az vége s bizonyomra mondom, hogy 20 nyelv-fehérnőp sem tudna annyi szomárságot összevaráralni, mint az a 20 férfiju, mejik most az országos gyűlekezetben az obstrukziót csinálja. Eddig jobbadán akkor haraguttak, mikor az téns gubernium valamit csinált vagy beszélt, most meg mán azét nyavajodnak, hogy az kormány mőt nem beszél. Istenes ember legyen, ki az veres tollasok gusztságával tisztába tud jőni. Az legnagyobb baj különben — a mint én sejtem következtetni — az, hogy az téns guberniumnak — nincs szándéka megbukni, sőt ellenkezőleg ojjan dógokkal lepi meg nemzetet, mit senki sem mert még reményleni se. Példának okáért azt a Budán henezegő Henezi szobrot szépen eltakarítják s hejébe jó az mü díesőséges kirájnőnk szobra. Nohát az efféle kitanálások mián haragudhatik es az ellenzék, met ő bizony soha semmit sem tanált ki, csupán asztot, hogy miképen lehesen haszontalan tereferélés az ország dógait megakasztani. — Pedig micsa okos törvények felett kéne most tanácskozni! Hogy mást ne es említsek, mi-jen fájni az a fogyasztási adó törvényjavaslat, mejik kimondgya, hogy legyen szabad az fogyasztás. Eddég tudniillik az ember gigájában egy vámsorompó vót felállítva s minden egy litra boroecska után, mej ott lecsuszott — vámot kellett fizetni az áladalomnak es az községnek es, vagy es más szavakkal mondva, a mit én ettem s ittam, attól más hizott meg: az ország s az község. Ezen fejűl kivette az maga vámját Móricz zsidó és az es, a ki termelte.

— Nem, annak ott kell maradni.

— Asszonyom, ez lehetetlen, a hol egy test már van, ugyanazon helyen másik test helyet nem foglalhat, hanem a tér másik részében kell elterülnie.

Nyomás okaim meggyőzték ugyan a mamát, de lelkének feltámadt viharát nem esendesítők le. Péter uron, a bánatos papán tölté ki haragját. S valóban, a hol vihar van, ott esni is szokott: mint a sebes zápor, úgy kezdett hullani a bánatos papára a szavak özöne:

— Péter, ne tapodd a lábam; Péter, tedd a térdedre a kalap-skatulyát; Péter, a skatulyát ne tartsd mindig a térdeden; Péter, állj fel; Péter, ülj le; Péter, ne nézz ki az ablakon; Péter, add oda az órát a bubikának; Péter, mért adod az órát a gyermek kezébe; Péter, Péter, Péter.

Szegény Péter, gondolám magamban, te nagyon is boldogtalan vagy.

De a mama nem fogyott ki a keserűségből, rejtett célzásokat tett a M. Á. V. állapotaira: Hogy milyen parasztok a konduktorok, nem kimélik egy család nyugalmát. (Haj, haj Péter!) Hogy már tisztességes társaságban nem is lehet utazni, hogy a vonat lassan megy, sebesen megy, igen egyformán megy s a jó egek tudnák, mi minden még.

(Vége következik.)

S ha az ember mindezeket szerbe-számba veszi, asztot tanálja, hogy még es áldásos folyadék az bor, mejnek minden cseppentettye annyé emberre hoz áldást. Az álladalom es kezdi ezen nemes italt megbecsülni, kimondván az új törvényben, hogy ozután csak neki szabad utána vámot szedni az városok és községek hagyjanak békét az jámbor pógároknak, hogy azok saját testük gyönyörűségére szabadon fogyaszthassák a borocskát.

Az igaz, hogy e mián erősen meg fog apadni az községek kassája, de hát tartanak kevesebb baktort s csináljanak utat, met én részemről szivesebben lemondok az éjjeli bakter énekről s inkább járok sárban, minthogy az torkomról dufla adót fizessek. S azt hiszem, hogy az én kedves kántor komám es így gondolkozik.

Kárbahágó, 1898. november 11.

Maradtam
tiszteltetvel és becsületvel
Jámbor Están,
egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk** egészen téliesre fordult. A nappalok aránylag még egészen onyhék, a nap még melegen süt a felhőtlen égről, de az éjjelek már nagyon hidegek. Minden reggel vastag dér borítja a földet s elég nagy fagy van és csak a hó hiányzik, hogy a tél végleg beköszöntsön.

— **Halálozás.** Csik-Szentmártoni id. Bochor Károly a Ferencz József-rend érdemkereszt tulajdonosa, 48—49-es honvéd élelmézési biztos, ny. körjegyző élete 77-ik, boldog házassága 36-ik és a közgazgatás terén úsztviselelősködése 51-ik évében, tüdőszélhűdés következtében f. hó 11-én elhunyt. Áldás és béke poraira.

— **A királyné gyilkosa elítélve.** Luccheni ellen a tárgyalás november 10-én 9 órakor megkezdődött. Ott, hol az esküdtek eskü-felolvasásánál szó van arról, hogy tekintet nélkül személyre, gazdag, szegény: hangosan felkaczag és a padra üt Luccheni. A tanukihallgatás alatt cinikusan viselkedik és kijelenti, hogy nem volt büntetése. Kéri, hogy Luzernben ítéljenek, hol a halálbüntetés fennáll. Elnök kérdi, hogy megtenné-e tettét még egyszer. Luccheni feleli: minek, mi már megtörtént; különben megtenné. Lekifurdalása nincsen; azoknak sincs, kik tizenkilenc századon keresztül üldözik a munkásokat. Luccheni areza ragyog az örömtől, mikor a főügyész vádbeszédében azt mondja: a vádlott örült mikor hallotta, hogy a királyné meghalt. A főügyész megjegyzi, hogy Luccheni teoriája, a ki nem dolgozik, ne éljen. (Luccheni azt kiáltja: helyes.) Este 7 órakor kihirdették az ítéletet, mely életfogytiglani fegyházról szól. Mikor Lucchenit kivették a tereméből, azt kiáltja: Éljen az anarchia, halál az arisztokráciára.

— **A székelv művelődés és közgazdasági egyület** idoi rendes nagygyűlését f. évi november hó 30-án, délután 5 órakor tartja Budapesten, az egyetemi könyvtár épületében. A gyűlés tárgyai az alap-

szabályok értelmében: a) jelentés az egyület ez évi működéséről, b) a pénztárosi számadások előterjesztése, c) a jövő évi költségvetés megállapítása, d) az alapszabályszerű választások, e) az alapszabályok módosítása. E gyűlésre az egyület összes tagjai meghívotnak. Benedek Elek, titkár.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** 1898. évi november hó 15-ikén (kedden) délután 3 órakor, saját helyiségében teljes-ülést tart, melynek tárgysorozata: I. Elnöki közlések. II. (3942. 4304.) A nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur leirata tudakozó intézménynek a vidéken való szervezése tárgyában. III. (4708.) Ugyanazon miniszter ur leirata a miniszteriumban kamarai titkári értekezletek tartása tárgyában. IV. (4683.) Jelentés a székelv fiuk ipari kiképzetése ügyében. V. (2726.) A Baross-szobor bizottság meghívása a szobor leleplezési ünnepélyére. VI. (4718.) A soproni társ-kamara átirata a kereskedelmi cézek magyarosítása iránt tett fölterjesztésének pártolása tárgyában. VII. (4722.) Ugyanazon társ-kamara átirata a közvetítő kereskedelem korlátozása iránt tett fölterjesztésének pártolása tárgyában. (A kereskedelmi osztály véleményével.) VIII. (4458.) Konez Ármin kamarai kültag beadványa tagságáról való lemondása tárgyában. IX. (4302.) A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a menetrend módosítása tárgyában. (A kereskedelmi osztály véleményével.) X. (4675.) A Székelyudvarhelyi kir. pénzügyigazgatóság megkeresése az italmérségi illeték kivétel bizottságba tagok jelölése tárgyában. XI. (4507.) Marosvásárhely sz. kir. város rendőrkapitányságának megkeresése a helybeli takaréks és hitelszövetkezet kézi zálogköltésön üzlete tárgyában. (A központi bizottság véleményével.) XII. Jelentés az iroda ügyforgalmáról.

— **Rektifikáció.** Mult hó 23-án tartott négyületi közgyűlésünkön az elnöki megnyitó beszédet nem én, de Méltóságos özv. Cserey Jánosné urnő elnökünk tartotta, — ezt az igazság érdekében kötelességemnek ismerem közleni. Székely Jánosné, másodelnök.

— **Nélkülözhetetlen minden hölgynek** azon képes árjegyzék, melyet Bézei D. Sándor elismert kézimunka-nagyiparos (Budapest, VI. Király-utca 4.) 232 oldalon 1725 eredeti rajzzal rendkívül csinosan állított össze. Ezen árjegyzék páratlan a maga nemében, mert minden elképzelhető kézimunkák és anyagok részletesen, rajzokkal és árakkal vannak benne leírva és csakis ez által lehetséges írásbeli megrendeléseket a vevő kívánságának megfelelőleg pontosan elintézni. Kapható posta útján 40 krért, mely összeg azonban 5 frtos megrendelésnél levonatik.

— **A t. hölgyközönség.** Kik olesó és izléses selyem gypaju, öszi vagy téli kelméket akarnak vásárolni, kérjék Weiner Mátyás (Budapest, Andrássy-ut 3.) hazánk legnagyobb divatruházja legújabb mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. Tájékoztul azonban megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily árú szövet vagy selyem küldessék.

— **Nyilvános-köszönet.** Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak, mint az elavult esz és köszvény elleni vértisztító-thea feltalálójának

Neunkirchenben (Alsó-Ausztria). A vért tisztítja egy a köszvényes, mint eszusz bántalmakban. Midőn tehát a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert első sorban kötelességemnek ismerem neunkircheni Wilhelm gyógyszerész urnak legbensőbb köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatért, a melylyel az ő vértisztító-theája az én fájdalmas eszuszos szenvedéseimben reám hatott, másodsorban pedig azért, hogy hasonló bajban szenvedőknek figyelmét e theára felhívjam. Nem vagyok képes leírni azoa szenvedő fájdalmakat, melyeket 3 éven keresztül minden időváltozás alkalmával tagjaiban kiállítottam, a melytől sem gyógyszer, sem a bécsi fürdőn használt kénes fürdés nem volt képes megmenteni. Almatlanul hánykódtam ágyamban éjjelen keresztül; étvágyam nagyban csökken; egész valóm szomorú kinézést öltött magára és egész testierőm megfogyatkozott. Ezen vértisztító theának 4 heti használata után azonban fájdalomaitól nemcsak teljesen megmenekültem, hanem jelenleg is — miután már 6 hete, hogy nem használok — teljesen ment vagyok és egész testi erőm megjavult. Nagyon meg vagyok győződve, hogy mindenki, ki hasonló szenvedésekben ezen theát veszi igénybe: Wilhelm Ferencz urat áldani fogja. Kiváló tisztelttel Streithfeld Butschin grófnő, főhadnagy neje.

— **Az újságírók sorsjátéka** iránt a magyar társadalom összes rétegeiben a legmelegebb érdeklődés és rokonszeny nyilvánul. Testületek és intézetek, méltányolva az újságírói sorsjáték czéljának egyfelől humanitarius, másfelől kulturczélú és mindenképen nemzeti természetét, a legszivesebb jóindulattal támogatják az annak megvalósítására irányozott törekvéseket. Valóban példátlan ez a jelenség a sorsjáték terén. A magyar katolikus főpapság magatartása igazán jellemző arra a felfogásra, mely az újságírói sorsjáték dolgában uralkodik. Ujabban dr. Schlauch nagyváradi bíboros püspök 300 drb. sorsjegyért 150 frt, Samassa egri érsek hasonlóképpen 300 drb. sorsjegyért 150 frtot, Hornig veszprémi püspök 200 drb. sorsjegyért 100 frtot küldött be a sorsjáték kezeléségének. Az újságírói sorsjáték különben oly kiváló nyeremény-kilátásokat nyújt, melyek ezt a sorsjátékot páratlanná teszik. Tekintettel arra, hogy egy 50 kros sorsjeggyel hat huzáson lehet játszani, egy huzáson való résztvétel körülbelül csak 8 krba kerül. Ezzel szemben áll az, hogy ugyanazzal az egy sorsjeggyel olyan hat főnyereményre van kilátás, melynek összege nem kevesebb mint 200.000 korona. Így tehát a sorsjátékkal összefüzdő nemes czél előmozdítása mellett azok, a kik sorsjegyeket vásárolnak a gyakorlati sikerek számára is szerföltött kecsgető kilátásokat szereznek meg. A sorsjáték kezelősége, mely eddig csak intézetek és testületek számára küldötte meg a sorsjegyeket, most az ország kiváló magánosainak is megkönyviti a sorsjegyek megszerzését az által, hogy nekik ezeket megküldi. Remélhető, hogy az a példa, melyet eddig az intézetek és testületek, meg a nagylelkű magyar katolikus főpapak nyújtottak, követőkre talál a magánosoknál is, és ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy az újságírói sorsjáték humanus és egyuttal hazafias czélja megvalósíttassék. Ez kívánatos is. E végből óhajandó, hogy azok, kik a sorsjáték kezelőségétől a küldendő 10 drb. sorsjegyet megkapják, ezeket megtartsák és az érték járó összeget a sorsjáték kezelőségének (Budapest, VI., Kossuth Lajos-utca 1. sz. a.) mielőbb megküldjék.

Sz. 4646—898.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Szász Mihály és neje Greising Anna végrehajtónak Csicsár András végrehajtás szenvedett elleni 200 frt — kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a Kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő s Kézdivásárhely városában fekvő a kézdivásárhely-kantai 688 sztkvben foglalt A+ 1356/2 és 1356/2 hrsz 600 frt és az 533 hrsz. 70 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. Deczember hó 21-ik nap-

ján d. e. 9 órakor ezen kir. törvényszék tlkvi hatóság irattárában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvény czikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi deczember hó 1-én 3333 sz. a. kelt. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytől, 1898. évi szept. hó 8-ik napján.

Vajna,
kir. törvényszéki bíró.

182 1—1.

Sz. 2468. tkvi

1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy a zabolai ev. ref. egyház végrehajtónak Héjja Sándor végrehajtást szenvedett elleni 400 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kézdi-vásárhelyi kir. törvényszék a kovásznai kir. járásbíróság területén levő Gelence község határán fekvő a gelencei 316 sztkvben A+ alatt foglalt 6813, 6814, 6815, 6850, 6851, 6852, 6853, 6854, 6856, 6857 hrsz. alatti ingatlanokra 350 frt a 6910, 6911, 6912 hrsz. ingatlanra 10 frt, az árverést 360 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb meg-

jelölt ingattanokra az 1898. év Deczember hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Gelence község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszterirendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Kovácsnán, 1898. szept. 19-én.

(183. 1—1)

Csia,
kir. albiró.

Sz. 2312—898. tkvi.

Árverési hirdményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Berzásy Kristófnak Bajkó Barabás végrehajtást szenvedő elleni 164 frt 16 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a közdivásárhelyi kir. törvényszék a kovásznai kir. járásbírósa területén levő Zabola község határán fekvő s a zabolai 1923 sztkr-ben A+ 9052, 9053 hrszámú ingatlanra 408 frt az árverést 408 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. év December hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Zabola község házában megtartandó nyilvános

árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árvetési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni

Kovácsna, 1898. szeptember 6-án. A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Kádbébo János,
kir. alj. bíró.

(184. 1--1)

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

— Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár. —

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

— Darabonként 3 frt. —

A penge ** csilagos acézból és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

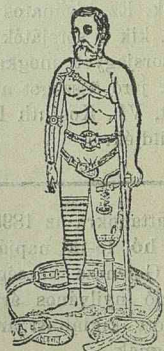
POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik.

155 15—26

SPECZIALISTA SERVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemből, nem eszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja észszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát. A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntetve Brüsszelben aranyéremmel és díszokmányokkal.

Árak: egyoldali 6 frt.
kétoldali 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: málák, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, háskötők, görsérharisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és díszkréten eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros.

Budapest. (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg utca 17.

Sebészeti műszergyár gázmotor erővel:

IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel becsérélhetnek.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Boreladás nagyban.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy Kézdivásárhelyt saját házamnál muszka-magyarádi saját szüretményü boraimat nagyban elárusítom.

Tisztelettel

(176. 3—10.)

Medgyaszay Máté.

Az 1895. évi caira s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s aranyéremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntet'e.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszerárában, Király-utca 12. és dr. Eger A. ur gyógyszerárában, Váci körút 17. szám. — Ugy-szintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDERGYULA gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely 98 szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ugy-szintén: Kézdi-Vásárhelyen Tenkő István Zágonnál. (178. 2—10.)

**MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK**

**6 HUZÁS
UJSÁGÍRÓK SORSJÁTÉKA
6 HUZÁS**

**FŐNYEREMÉNY
100.000
KORONA
ÉRT.**

**5 á 20.000
KORONA STB. STB.**

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

**Takarékpénztár r. t.
Kézdi-Vásárhely.**

(180. 3—10.)